

ВИСОКА ЖЕЛЕЗНИЧКА ШКОЛА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА У БЕОГРАДУ

29. јун 2010.

МАТЕМАТИКА

РЕШЕЊА ЗАДАТАКА СА ПРИЈЕМНОГ ИСПИТА

1. Израчунати $32^{0,4} + 2 \cdot 81^{0,75} + 5 \cdot 100^{0,5}$.

$$\begin{aligned} 32^{0,4} + 2 \cdot 81^{0,75} + 5 \cdot 100^{0,5} &= 32^{\frac{2}{5}} + 2 \cdot 81^{\frac{3}{4}} + 5 \cdot 100^{\frac{1}{2}} = \\ &= (2^5)^{\frac{2}{5}} + 2 \cdot (3^4)^{\frac{3}{4}} + 5 \cdot (10^2)^{\frac{1}{2}} = 2^2 + 2 \cdot (3^3) + 5 \cdot 10 = 4 + 54 + 50 = 108. \end{aligned}$$

2. Одредити вредност реалног броја a тако да решења x_1 и x_2 једначине $x^2 - (a+1)x + a + 3 = 0$ задовољавају једнакост $(x_1 - x_2)^2 = 4$

$$\begin{aligned} \text{Из } (x_1 - x_2)^2 &= 4 \\ \text{добијамо } x_1^2 - 2x_1x_2 + x_2^2 &= 4 \text{ или } 2x_1x_2 + x_2^2 = 4 + 4x_1x_2 \text{ или} \\ (x_1 + x_2)^2 &= 4 + 4x_1x_2 \quad (1) \end{aligned}$$

Применом Вијетових формулa имамо $x_1 + x_2 = a_1 + 1$, $x_1 + x_2 = a + 3$ (2)

и сменом (2) у (1) добијамо $(a+1)^2 = 4 + 4(a+3)$ или $a^2 - 2a - 15 = 0$

одакле је $a = \frac{2 \pm \sqrt{4+60}}{2}$ или $a = \frac{2 \pm 8}{2}$ па је $a = 5$ или $a = -3$.

3. Решити неједначину $\frac{3x-20}{x-5} < 2$.

$$\begin{aligned}\frac{3x-20}{x-5} &< 2, \quad \frac{3x-20}{x-5} - 2 < 0 \\ \frac{3x-20-2x+10}{x-5} &< 0, \quad \frac{x-10}{x-5} < 0 \quad \text{наје} \\ (x-10 > 0 \wedge x-5 < 0) \vee (x-10 < 0 \wedge x-5 > 0) \\ (x > 10 \wedge x < 5) \vee (x < 10 \wedge x > 5) &\quad \text{наје } 5 < x < 10\end{aligned}$$

4. Решити једначину $\sqrt{2x+3} - \sqrt{x+1} - \sqrt{x-2} + 0$.

$$\begin{aligned}\sqrt{2x+3} - \sqrt{x+1} - \sqrt{x-2} &= 0 \\ (\sqrt{2x+3})^2 &= (\sqrt{x+1} + \sqrt{x-2})^2 \\ 2x+3 &= x+1 + 2\sqrt{(x+1)(x-2)} + x-2 \wedge 2x+3 \geq 0 \wedge x+1 \geq 0 \wedge x-2 \geq 0 \\ 4 &= 2\sqrt{x^2-x-x} \wedge x \geq -\frac{3}{2} \wedge x \geq -1 \wedge x \geq 2 \\ 2^2 &= (\sqrt{x^2-x-2})^2 \wedge x \geq 2 \\ x^2-x-6 &= 0 \wedge x \geq 2 \\ x = \frac{1 \pm \sqrt{1+24}}{2} &\wedge x \geq 2 \quad x = \frac{1 \pm 5}{2} \wedge x \geq 2 \quad \text{наје } 3\end{aligned}$$

5. Решити једначину $25 \sqrt[2x]{0,2^x} = 0,04\sqrt{5^x}$.

$$\begin{aligned}25 \sqrt[2x]{0,2^x} &= 0,04\sqrt{5^x} \\ 5^2 \left(\frac{1}{5}\right)^{\frac{7}{2x}} &= \frac{1}{5^2} 5^{\frac{x}{2}} \\ 5^{\frac{2-\frac{7}{2x}}{2}} &= 5^{-\frac{2+\frac{x}{2}}{2}} \\ 2 - \frac{7}{2x} &= -2 + \frac{x}{2} \\ 4x - 7 &= -4x + x^2 \\ x^2 - 8x + 7 &= 0 \\ x = \frac{8 \pm \sqrt{64-28}}{2}, \quad x &= \frac{8+6}{2}, \quad x = 7 \vee x = 1.\end{aligned}$$

6. Израчунати $\log_6 216 - \log_{\frac{1}{3}} 81$.

$$\begin{aligned}
 \log_6 216 - \log_{\frac{1}{3}} 81 &= \log_6 216 - \log_{\sqrt[3]{0,2}} 5 + \log_{\frac{1}{3}} 81 = \log_6 6^3 - \log_{\sqrt[3]{5^{-1}}} 5 + \log_{3^{-1}} 3^4 = \\
 &= 3 \log_6 6 - \log_{5^{-1}} 5 + \frac{\log_3 3^4}{\log_3 3^{-1}} = 3 \cdot 1 - \frac{\log_3 3^4}{\log_3 3^{-1}} = 3 \cdot 1 - \frac{\log_5 5}{\log_5 5^{-\frac{1}{2}}} + \frac{4 \log_3 3}{-\log_3 3} = \\
 &= 3 - \frac{1}{-\frac{1}{2} \log_5 5} + \frac{4 \cdot 1}{-1} = 3 + 2 - 4 = 1.
 \end{aligned}$$

7. Израчунати запремину ваљка чија је површина $72\pi \text{ cm}^2$ и висина 5 cm .

Површина ваљка $P = 2R\pi(R+H)$, где је R полупречник основе ваљка и H висина ваљка.

Како је $P = 72\pi \text{ cm}^2$ и $H = 5 \text{ cm}$ имамо да је $72\pi = 2R\pi(R+5)$ одакле је $36 = R^2 + 5R$ или

$$R = \frac{-5 \pm \sqrt{25+144}}{2} \text{ или } R = \frac{-5 \pm 13}{2} \text{ па је } R = 4 \text{ cm и запремина ваљка је } V = R^2\pi H = 4^2\pi \cdot 5$$

$$V = 80\pi \text{ cm}^3$$

8. Доказати да за $\alpha \neq \frac{\pi}{4} + k\pi \text{Z}$ важи једнакост $\frac{\cos \alpha}{1-tg\alpha} - \frac{\sin \alpha}{ctg\alpha-1} = \sin \alpha + \cos \alpha$

$$\begin{aligned}
 \frac{\cos \alpha}{1-tg\alpha} - \frac{\sin \alpha}{ctg\alpha-1} &= \frac{\cos \alpha}{1-\frac{\sin \alpha}{\cos \alpha}} - \frac{\sin \alpha}{\frac{\cos \alpha}{\sin \alpha}-1} = \frac{\cos \alpha}{\frac{\cos \alpha-\sin \alpha}{\cos \alpha}} - \frac{\sin \alpha}{\frac{\cos \alpha-\sin \alpha}{\sin \alpha}} = \\
 &= \frac{\cos^2 \alpha}{\cos \alpha-\sin \alpha} - \frac{\sin^2 \alpha}{\cos \alpha-\sin \alpha} = \frac{\cos^2 \alpha-\sin^2 \alpha}{\cos \alpha-\sin \alpha} = \frac{(\cos \alpha-\sin \alpha)(\cos \alpha+\sin \alpha)}{\cos \alpha-\sin \alpha} = \\
 &= \cos \alpha + \sin \alpha
 \end{aligned}$$

9. Решити једначину $\sin x + \cos 2x = 1$

$$\begin{aligned}\sin x + \cos 2x &= 1 \\ \sin x + \cos^2 x - \sin^2 x &= 1 \\ \sin x + 1 - \sin^2 x - \sin^2 x &= 1 \\ \sin x - 2\sin^2 x &= 0 \\ \sin x(1 - 2\sin x) &= 0 \\ \sin x = 0 \vee \sin x &= \frac{1}{2} \\ x = k\pi \vee x = \frac{\pi}{6} \vee x &= \frac{5\pi}{6} + n\pi; \quad k, s, n \in \mathbb{Z}.\end{aligned}$$

10. Написати једначину круга чији је пречник дужк $\overline{AB}$ ако је $A(2, 1)$ и $B(8, 9)$

Полупречник круга је $2R = AB = \sqrt{(8-2)^2 + (9-1)^2} = 10$, па је полупречник $R = 5$.
Центар круга је средиште дужи AB и има координате $p = \frac{2+8}{2} = 5$ и $q = \frac{1+9}{2} = 5$.
Сменом $p = 5$, $q = 5$ у једначини круга $(x-p)^2 + (y-q)^2 = R^2$ добијамо тражену једначину круга $(x-5)^2 + (y-5)^2 = 25$ или $x^2 + y^2 - 10x - 10y + 25 = 0$.